

گزارش جلسات برگزار شده توسط گروه‌های علمی

فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران

گروه علمی: بالینی تاریخ برگزاری جلسه ۳۲۰ : ۱۴۰۴/۸/۲۸

موضوع/ موضوعات جلسه: بحث و بررسی در ارتباط با تحول در آموزش علوم بالینی پزشکی در راستای سیاست‌های کلی سلامت

اعضای حاضر در جلسه (حضور، مجازی): آقای دکتر سیدمحمد رضا کلانتر معتمدی، آقای دکتر فریدون عزیزی، آقای دکتر غلامرضا پورمند، آقای دکتر امیدوار رضایی میرقائد، آقای دکتر محمد رضا رزاقی، آقای دکتر سیاوش صحت، آقای دکتر شهرام صمدی، آقای دکتر حسن عارفی، آقای دکتر خلیل انصاری، آقای دکتر احمد خالق‌نژاد طبری، آقای دکتر ابوالفضل افشارفرد، آقای دکتر محمدحسین حریرچیان، آقای دکتر علی محمد ملتی، آقای دکتر امیرعباس مؤمنان، آقای دکتر علیرضا فیروز، آقای دکتر محسن نوروزی‌نیا، آقای دکتر علیرضا کریمی‌یزدی، خانم دکتر عطیه آموزگار، آقای دکتر سید امیرمحسن ضیایی

خلاصه موضوع/ موضوعات مطرح شده در جلسه: پس از تلاوت آیاتی از کلام الله مجید، جلسه وارد دستور شد. موضوع تحول آموزش بالینی براساس سیاست‌های کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری در جلسات گذشته مورد بحث قرار گرفته بود از جمله موضوع بندهای ۱۳ و ۱۴ در جهت تربیت نیروی انسانی متعهد و حرفه‌ای در کنار ارتقاء پژوهش و کسب مرجعیت علمی و پژوهشی از موازید بود که مورد اشاره قرار گرفت. براساس بند ۱۳، با توجه به گستردگی فرهنگی و اجتماعی، تربیت نیروی مناسب با شرایط فرهنگی و اقلیمی در کشور در نظر گرفته شده است. تاکید شده بود که تمام بندهای سیاست‌های کلی سلامت به طور مشخص به یکدیگر وابسته می‌باشند از طرف دیگر ادغام کامل نظام ارائه خدمات سلامت و بهداشت هنوز محقق نشده است و نظام سلامت هنوز به طور کامل در بخش آموزش، بهداشت و پژوهش ادغام نیافته است. در ادامه جلسه مباحث مرتبط با آموزش مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت و تاکید شد که در نظر گرفتن شاخص‌های مناسب برای رصد کیفیت آموزش دارای اهمیت است. مبنا اگر براساس محوریت بیماران و سلامت بیماران باشد می‌تواند شاخص مناسبی باشد. در ارتباط با آموزش پزشکی مطلوب بررسی کاستی‌ها و مشکلات موجود و پس از آن ارائه راه کارها جهت بهبود می‌تواند موثر باشد. برنامه‌ریزی برای تشکیل کمیته‌ای با حضور اعضا گروه علوم بالینی و در نهایت بررسی گوشه‌ای از مشکلات و موانع در هر جلسه می‌تواند مسیر پیگیری و ارائه راه حل‌ها را فراهم سازد. در این راستا چهار محور اصلی برای بحث و تبادل نظر وجود دارد: الف- آموزش دهنده ب- فراگیران و آموزش گیرندگان پ- بیماران ت- امکانات و زیرساخت‌ها و قوانین و مقررات

هدف از آموزش دانشجویان در نظام ارائه خدمات، رسیدگی و پیگیری سلامت بیماران است. بنابراین در بخش اول آموزش دهنده، به عنوان هیئت علمی لازم است حضوری مستمر و تمام وقت داشته باشد. در کشورهای مختلف نحوه همکاری استادان بالینی با دانشگاه‌ها و مراکز درمانی، برای حفظ کیفیت آموزش متفاوت است. آموزش براساس محوریت بیماران می‌بایست انجام شود تا مشکلات مرتبط با سلامت بیماران حل شود. برای همکاری استادان در دانشگاه‌ها سه نوع عامل تاثیرگذار است: ۱- عوامل فردی ۲- عوامل درون سازمانی و ۳- عوامل برون سازمانی، عوامل اجتماعی و فرهنگی نیز بر این موضوع تاثیرگذار هستند. با توجه به عدم رغبت برای همکاری در دانشگاه‌ها و همچنین مهاجرت باید توجه شود کدام یک از عوامل بیشترین تاثیر را دارد. اگر اعضاء هیئت علمی به عنوان مولفه موثر در آموزش بالینی مدنظر قرار گیرند می‌توانیم تاثیر عوامل خارج از سازمان و درون سازمان را بر نحوه عملکرد این گروه مورد توجه قرار دهیم. یکی از مهمترین دلایل کاهش کیفیت آموزش، عدم توجه به مباحث حمایت مالی از اعضاء هیئت علمی بالینی برای همکاری با مراکز دانشگاهی بوده است. اگر ارائه خدمت در نظام سلامت براساس تعرفه‌های قانونی و منطقی و مناسب براساس بند ۸ ماده یک قانون بیمه همگانی و سایر قوانین و اسناد بالادستی تعریف شود بسیاری از مشکلات حل می‌شود و از دلایل دیگر و بسیار مهم جایگاه معنوی اساتید و مشارکت آنها در تصمیم‌سازی‌ها و تصمیم‌گیری‌های نظام سلامت است. اهمیت آموزش در بالین و حمایت از اعضای هیئت علمی بالینی می‌بایست مورد توجه قرار گیرد. در مراکز آموزش بالینی دانشگاهی می‌بایست محور، درمان بیماران باشد و به همین منظور حضور استادان لازم است و بدون شک حمایت مالی شرایط همکاری بیشتر را مهیا خواهد کرد تا منجر به آموزش بهتر آموزش‌گیرندگان نظام سلامت شود. شاید عوامل برون سازمانی زیادی بر روند آموزش پزشکی بالینی تاثیرگذار باشند اما لازم است بررسی شود که حضور تمام وقت اعضاء هیئت علمی جغرافیایی و نقش آنها در آموزش بالینی چقدر بوده است. با توجه به حجم فعالیت و حضور بیماران فراوان در مراکز دانشگاهی و درمانی، اعضاء هیئت علمی تمام وقت نمی‌توانند نقش موثر در آموزش داشته باشند. در انتقال آموزش به دانشجویان تغییر از دانش به بینش، مهارت‌های حرفه‌ای و مسائل اخلاقی دارای اهمیت ویژه‌ای است. در شرایط فعلی اعضاء هیئت علمی بالینی در محیط‌های آموزشی به صورت منفعل عمل می‌کنند و نقشی در تصمیم‌سازی‌ها و جذب داوطلبین برای آموزش از جمله دستیاران در مراکز آموزشی ندارند. این مسئله در مورد رؤسای بخش‌های درمانی نیز مشابه است. براساس قانون، دانشگاه‌های علوم پزشکی می‌بایست هیئت امنایی اداره شوند و استقلال لازم را داشته باشند و حتی بیمارستان‌های آموزشی هم باید به صورت هیات امنایی اداره شوند طبق ماده ۸۸ قانون برنامه توسعه. در ادامه جلسه در نهایت با پیشنهاد اعضاء گروه نسبت به تشکیل یک کمیته تخصصی برای پیگیری مباحث مرتبط با تحول در آموزش بالینی براساس سیاست‌های کلی

سلامت موافقت شد. با توجه به تمایل اعضای گروه و حضور میهمانان از خارج از فرهنگستان جلسات این کمیته بصورت ماهانه تشکیل و گزارش دوره‌ای یافته‌ها، در جلسات گروه علوم بالینی مطرح خواهد شد.

رئوس نتایج مذاکرات در جلسه: با توجه به مباحث مطرح شده در طی چند جلسه در ارتباط با لزوم تحول در آموزش بالینی براساس سیاست‌های کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری و یافته‌های پروژه‌های تحقیقاتی مرتبط با آموزش بالینی که در گروه به اتمام رسیده است، مقرر شد کمیته‌ای با حضور اعضای گروه علوم بالینی و میهمانان مرتبط با مباحث یاد شده تشکیل و نسبت به بررسی و ارائه برنامه‌های اصلاحی اقدامات مقتضی انجام و گزارش دوره‌ای در گروه علوم بالینی ارائه شود.

توصیه‌های مطرح شده برای پیگیری: پیگیری ارسال احکام اعضای کمیته "تحول در آموزش بالینی براساس سیاست‌های کلی سلامت" مرتبط با گروه علوم بالینی

سایر موارد مهم:

نکته: گزارش جلسات علمی باید کوتاه (حداکثر یک صفحه)، شفاف، کامل و جالب باشد.

لطفا توضیحات بیشتر در پشت صفحه درج شود.